

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. marca 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **ml. J. R.**, pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného ml. J. R. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 16. novembra 2011, sp. zn. 7 To 86/2011, takto

r o z h o d o l:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného ml. J. R. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Obžalovaný ml. J. R. bol rozsudkom Okresného súdu v Košice I, sp. zn. 2 T 84/2007, z 10.2.2009 uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., v bodoch 2/ až 9/ z pokračujúceho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., v bode 2/ až 4/ v jednočinnom súbehu s pokračujúcim prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a v bode 10/ z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 25.4.2007 v čase okolo 23.30 hod. v K. na ul. Z. pred vchodom do bytového domu č. X. s ďalšími dvoma doposiaľ nestotožnenými osobami pristúpili k V. H., ktorý si odomykal vchodové dvere a to tak, že dvaja mu zozadu chytili ruky a tretí mu odtrhol ľadvinku pripnutú na páse, v ktorej mal mobilný telefón zn. Nokia 6020, hnedú koženú peňaženku s hotovosťou 120,- Sk, občiansky preukaz, kartu poistenca, vodičský preukaz, osvedčenie o evidencii vozidla, doklad o emisnej kontrole, Quatro kartu, Home

Credit kartu, platobnú kartu Poštovej banky a rozutekali sa preč, čím takto svojim konaním spôsobili V. H. škodu vo výške 4.789,- Sk,

2/ v čase od 13.30 hod. do 13.45 hod. dňa 22.5.2007 neoprávnene vnikol do neuzamknutého rodinného domu na ul. P. v K., kde následne zo stola v kuchyni odcudzil mobilný telefón zn. Nokia 3510i, IMEI: X., mobilný telefón zn. Siemens AF 51, IMEI: X., mobilný telefón zn. Panasonic nezisteného typu a výrobného čísla a mobilný telefón zn. Siemens MC 60, IMEI: X., čím V. V. z Košíc spôsobil škodu krádežou vo výške 8.102,- Sk,

3/ v čase od 18.00 hod. do 22.00 hod. dňa 24.5.2007 neoprávnene vnikol do neuzamknutého rodinného domu na ul. N. v K., kde následne zo stola miestnosti v zadnej časti domu odcudzil notebook zn. HP, typ. NX7400CD/72400-1.86G, výrobného čísla S. bez prírodného kábla, čím Ing. J. N. z Košíc spôsobil krádežou škodu vo výške 24.765,- Sk,

4/ v presne nezistenej dobe od dňa 20.5.2007 do dňa 24.5.2007 neoprávnene vnikol do neuzamknutého rodinného domu na ul. W. v K. majiteľky I. D. z K., kde následne zo skrinky v obývacej miestnosti odcudzil mobilný telefón zn. Nokia 6230i, IMEI: X., čím A. J. z K. spôsobil škodu krádežou vo výške 8.113,- Sk,

5/ v dobe od dňa 21.5.2007 do dňa 25.5.2007 odcudzil z neuzamknutej kancelárie č. 106 v budove firmy B. na ul. N.N. vreckový počítač zn. Asus, typ A 730W, výrobného čísla X. s puzdrom zn. Krusel, pamäťovú kartu zn. SD a s CF kartou, čím G. K. z K. spôsobil škodu krádežou vo výške 17.363,- Sk,

6/ v čase od 11.25 hod. do 12.30 hod. dňa 21.5.2007 odcudzil z neuzamknutej kancelárie vedúcej školskej jedálne na prízemí v hospodárskej časti Materskej škôlky na ul. B. v K. mobilný telefón zn. Siemens C 75, IMEI: X. mobilný telefón zn. Nokia 3510i nezisteného výrobného čísla a finančnú hotovosť vo výške 500,- Sk, čím pre Magistrát mesta Košice spôsobil škodu krádežou vo výške 4.445,- Sk a M. B. z K. spôsobil škodu krádežou vo výške 190,- Sk,

7/ v čase od 13.30 hod. do 13.40 hod. dňa 25.5.2007 odcudzil z neuzamknutej kuchyne v budove S. v K. na ul. N. mobilný telefón zn. Nokia 6020, IMEI: X., čím M. U. z K. spôsobil škodu krádežou vo výške 4.698,- Sk,

8/ v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. dňa 16.5.2007 odcudzil z neuzamknutej kancelárie baru V. v K. na ul. Š. mobilný telefón zn. Nokia 6020 nezisteného výrobného čísla, čím Bc. M. M. spôsobil škodu krádežou vo výške 2.494,- Sk,

9/ v čase od 11.20 hod. do 11.45 hod. dňa 15.5.2007 odcudzil z neuzamknutej miestnosti pre zamestnancov v budove Citi rezidencie apartmánový dom na ul. B. v K. mobilný telefón zn. Sony Ericsson K601i nezisteného výrobného čísla, čím A. F. z K. spôsobil škodu krádežou vo výške 6.354,- Sk,

10/ v Košiciach dňa 25.1.2008 v čase od 18.00 do 19.00 hod. sa v priestoroch čerpacej stanice Slovnaft na F. vlámal do skrinky v šatni, kde tam z odloženej kabelky z peňaženky odcudzil hotovosť vo výške 100,- Sk a 2 ks cestovných lístkov MHD v celkovej hodnote 60,- Sk, čím pre G. D. z K. spôsobil krádežou škodu vo výške 160,- Sk a poškodením skrinky pre spoločnosť S., ul. V. škoda nebola spôsobená.

Uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 2 T 24/2006-166, z 21.4.2006 právoplatným dňa 23.6.2006 bol odsúdený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov s probačným dohľadom.

Za to mu súd podľa § 188 ods. 1, § 117 ods. 1, § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní tri a pol roka.

Podľa § 117 ods.4 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých.

Podľa § 42 ods.2 Tr. zák. súd zrušil rozsudky Okresného súdu v Trebišove, sp. zn. 1T 65/2007 zo dňa 7.6.2007, ktorým bol uložený pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov a, sp.zn. 4 T 124/07, zo dňa 6.3.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice, sp. zn. 4 To 38/08, zo dňa 7.5.2008, ktorými mu bol za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov

vo výroku o treste ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodeným V. V. vo výške 8.102,- Sk, Ing. J. N. vo výške 24.765,- Sk, A. J. vo výške 8.113,- Sk, M. vo výške 4.445,- Sk, M. B. vo výške 690,- Sk, M. U. vo výške 3.500,- Sk, Bc. M. M. vo výške 2.494,Sk, A. F. vo výške 6.354,- Sk.

Podľa § 288 ods.1 Tr. por. súd poškodeného V. H. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 288 ods.2 Tr. por. poškodenú súd A. F. a M. B. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Košiciach rozhodujúc o obvineným ml. J. R. podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa rozsudkom zo 16. novembra 2011 sp. zn. 7 To 86/2011

- podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu,
- podľa § 322 ods. 3 Tr. por., § 188 ods. 1, § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. obvinenému ml. J. R. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dva roky,
- podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal dňa 14. novembra 2014 obvinený ml. J. R. dovolanie s uplatneným dovolacím dôvodom uvedeným v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., t. j., že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Argumentuje tým, že k priznaniu bol ako mladistvý donútený orgánmi činnými v trestnom konaní, keď bol na neho ako na osobu nedospelú vyvíjaný fyzický a psychický nátlak. Jeho priznanie k lúpeži bolo tak učené v strese pod nátlakom a nie slobodne. Použitie násillia pri výsluchu za účelom vynútenia priznania je absolútne neprípustné. Takto získaný dôkaz nemôže slúžiť na preukázanie viny. Ako mladistvý nebol uzročený s dôsledkami svojho konania (teda priznania sa k niečomu, čo nespáchal) a aj zo strany obhajoby mu bolo priznanie prezentované ako poľahčujúca okolnosť, ktorá bude mať za následok zníženie výmery trestu. Uvedené dôvody označil obvinený za pochybenia

rozhodnutí Okresného súdu Košice I a Krajského súdu v Košiciach, ktorými bol porušený zákon v jeho neprospech v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. Navrhol zrušiť dotknuté rozsudky Okresného súdu Košice I a Krajského súdu v Košiciach, prepustiť obvineného ml. J. R. z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a prikázať Okresnému súdu Košice I, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I vo vyjadrení k obvineným podanému dovolaniu konštatuje, že tvrdenia obvineného o jeho donútení k priznaniu fyzickým a psychickým násilím nemajú oporu v spise, jeho obhajobou sa súdy oboch stupňov podrobne zaoberali. Podané dovolanie považuje prokurátor za nesúladne s podmienkami ustanovenia § 371 Tr. por.

Poškodení sa v podaných vyjadreniach k dovolaniu obvineného priamo nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným ml. J. R. nie je dôvodné, preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol a to z týchto dôvodov:

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca. Dôvody dovolania sú v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní podstatne užšie.

Obvineným ml. J. R. uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania – k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Začína vyhľadávaním dôkazov, nasleduje etapa zabezpečenia dôkazov, potom ich vykonávanie a na záver etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t. j. k vykonávaniu dôkazov súdom. Logicky však zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné ani v prípade, ak by ich súd na hlavnom pojednávaní vykonal v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Aby bol tento dovolací dôvod skutočne obsahovo naplnený, musí sa zároveň súdne rozhodnutie o nezákonné dôkazy aj reálne opierať.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní Okresného súdu Košice I (č. 1. 384/2 spisu) je zrejmé, že obvinený ml. J. R. po zákonom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por. o svojej nevine vo vzťahu ku skutku 1/ právne obžalobou kvalifikovanom ako zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák. a podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. o svojej vine vo vzťahu ku skutkom v bodoch 2 až 9, právne obžalobou kvalifikovaných ako pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v bodoch 2 až 9, v jednočinnom súbehu s pokračujúcim (pokračovacím) prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. v bodoch 2 až 4.

Na základe takéhoto vyhlásenia po splnení zákonných podmienok, súd prijal vyhlásenie obvineného ku skutkom v bodoch 2 až 9 s tým, že dokazovanie ohľadom týchto skutkov sa nevykoná.

Po spojení vecí na spoločné konanie (obžaloba so skutkom 10/), obvinený na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu (č. 1. 405 spisu) urobil vyhlásenie o svojej vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. aj vo vzťahu k tomuto skutku obžalobou právne kvalifikovanému ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s následným rozhodnutím súdu o prijatí vyhlásenia obvineného a nevykonaní dokazovania k tomuto skutku.

Na základe takýchto vyhlásení obvineného a následných rozhodnutí súdu podľa § 257 ods. 6, ods. 7 Tr. por. o prijatí vyhlásení obvineného – teda ku skutkom v bodoch 2 až 10 – ostal predmetom dokazovania súdu skutok v bode 1/, právne obžalobou kvalifikovaný ako zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák.

Súčasťou vyhlásení obvineného ml. J. R. bol postup podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por. (kladné odpovede obvineného na zákonom stanovené otázky), majúci za následok neodvolateľnosť vyhlásení obvineného o vine a nenapadnuteľnosť odvolaní ani dovolaní, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. týchto skutkov právne kvalifikovaných ako konkrétne trestné činy. Z toho potom vyplýva, že vo vzťahu ku skutkom v bodoch 2 až 10 možno rozhodnutia súdov nižších stupňov napadnúť dovolaním len z dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., vo vzťahu ku skutku v bode 1/ z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por.

Záver o takomto vymedzení uplatnenia dovolacích dôvodov je stanovený zákonom (§ 257 ods. 5 Tr. por. vo vzťahu ku skutkom s vyhlásením viny obvineného a rozhodnutím súdu o prijatí takéhoto vyhlásenia, resp. § 368 Tr. por. vo vzťahu ku skutkom mimo vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Tr. por.), čím pre konkrétnu vec posudzovania dovolacím súdom je stanovený rozsah preskúmania napadnutých rozhodnutí, v podanom dovolaní (skutkovo) priamo nekonkretizovaný.

Vychádzajúc z vyhlásení obvineného ml. J. R. o vine (vo vzťahu ku skutkom 2 až 10) a následnej akceptácie takého rozsahu vyhlásenia obvineného súdom, bolo prvostupňovým súdom vykonané dokazovanie len ku skutku v bode 1/, právne kvalifikovanom ako zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. por. mimo iných dôkazov výsluchom obvineného ml. J. R. na hlavnom pojednávaní dňa 18. apríla 2008. Vykonanie tohto výsluchu obvinený ml. J. R. v podanom dovolaní za nezákonné neoznačil. Za nezákonný však obvinený považuje výsluch pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Keďže ho v podanom dovolaní nekonkretizuje, možno len z kontextu jeho výpovedí na hlavnom pojednávaní a podaného odvolania a dovolania vyvodiť, že mal byť na neho vyvíjaný policajtní fyzický a psychický nátlak smerujúci k priznaniu skutku lúpeže obvineným, čo procesne následne učinil s odozvou uvedeného nátlaku pri svojom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 20. júla 2007 (č. l. 24 – 31 spisu), kde mimo iné spáchanie skutku lúpeže

priznal. Táto výpoveď ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Košice I z 10. februára 2009 (strana 5 rozsudku) i odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. novembra 2011 sp. zn. 7 To 86/2011 (strana 7 rozsudku) bola jedným z dôkazov preukazujúcich vinu obvineného vo vzťahu ku skutku v bode 1/, rozsudkami právne kvalifikovaného ako zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona (Trestného poriadku) alebo podľa osobitného zákona. Jedná sa teda o proces vykonania dôkazu v súlade so zákonom, v konkrétnom prípade výsluchu obvineného ml. J. R. (ku skutku v bode 1/) v prípravnom konaní.

Z porovnaní obsahu výpovedí obvineného (ku skutku v bode 1/) na hlavnom pojednávaní, kde poprel spáchanie skutku a v prípravnom konaní, kde priznal spáchanie skutku, je evidentné, že sa obsahovo jedná o diametrálne odlišné výpovede, vyžadujúce vyrovnanie sa súdom s takto vzniknutou dôkaznou situáciou výsluchu obvineného (na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní) na vyhodnotenie tohto dôkazu ako podkladu pre rozhodnutie o vine či nevine obvineného. Zákonodarca tento proces spája s ustanovením § 258 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého mimo iné, na návrh prokurátora alebo obhajcu sa zápisnica o skoršej výpovedi obžalovaného (teda i výpovedi z prípravného konania) alebo jej časť prečíta, ak sa objavia podstatné rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a údajmi na hlavnom pojednávaní, ak bol skorší výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Trestného poriadku.

Zákonnosti vykonania výsluchu obvineného ml. J. R. v prípravnom konaní a okolnostiam namietaným obvineným o fyzickom a psychickom nátlaku pred touto výpoveďou u vyšetrovateľa, uplatneným v podobe námietky nezákonnosti už v štádiu dokazovania prvostupňovým súdom, sa dôsledne vykonaním dôkazov - výsluchmi policajtov – zaoberali v procese dokazovania prvostupňový súd a následného hodnotenia týchto dôkazov o zákonnosti/nezákonnosti predmetného výsluchu obvineného v prípravnom konaní a tejto výpovedi údajne predchádzajúce nátlaku policajtov súdy oboch stupňov.

Základom posudzovania dôkazu je jeho vykonanie zákonným spôsobom (§ 119 ods. 2 Tr. por.). Pre konkrétny posudzovaný prípad ide o vykonanie dôkazu výsluchu obvineného z prípravného konania (z 20. júla 2007) súdom procesne podľa § 258 ods. 4 Tr. por. Takýto postup súdu (súdov) v procese dokazovania zápisnične zachytený nie je, z čoho treba vyvodiť, že predmetná (obvineným namietaná ako nezákonná) výpoveď obvineného z prípravného konania ako dôkaz na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu, v širšom kontexte, vrátane verejného zasadnutia odvolacieho súdu (kde dokazovanie doplnené nebolo) vykonaná nebola. Najvyšší súd podotýka, že za procesne vykonaný dôkaz čítania skoršej výpovede obvineného, resp. jej časti v súvislosti s odstraňovaním rozporov v obsahu tejto výpovede s výpoveďou obvineného na hlavnom pojednávaní, nemožno považovať text výsluchu obžalovaného prokurátorom na hlavnom pojednávaní dňa 18. apríla 2008 „pán obžalovaný, ja poznám vašu výpoveď z prípravného konania, ktorú Ste urobil pred vyšetrovateľom, kde ste v podstate v celom rozsahu priznal toho skutku, o tej lúpeži ... rozprávam, teraz vlastne popierate, takže vyjadrite sa ako to vlastne bolo s tým skutkom číslo 1“...., pretože taká výpoveď z prípravného konania nebola čítaná na návrh prokurátora alebo obhajcu, čo je imanentný (vnútorný, vlastný) znak procesného postupu vykonania tohto dôkazu v súlade s ustanovením § 258 ods. 4 Tr. por.

V posudzovaní vykonania zákonným spôsobom prečítania výpovede obvineného z prípravného konania na hlavnom pojednávaní ako dôkazu s následným vyhodnotením (obsahu) tohto dôkazu tak vznikla situácia, že nevykonaný dôkaz výsluchu obvineného ml. J. R. z prípravného konania bol podkladom pre rozhodnutie súdov oboch stupňov o vine obvineného a že teda predmetom posúdenia dovolacím súdom na základe obvineným podaného dovolania z dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. – dovolanie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (dôkaze, ktorý nebol súdom vykonaný zákonným spôsobom), je dôkaz, ktorý nebol vykonaný vôbec. Nevykonaný dôkaz však nemôže byť predmetom dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Vznikla tak situácia, kedy rozhodnutiami oboch stupňov súdov boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (skutkové zistenia sú založené aj na nevykonanom dôkaze), čo pri splnení ďalších zákonných podmienok by umožňovalo podanie dovolania ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Dovolanie musí okrem konkretizácie jeho dôvodov podľa § 371 ods. 1 (písm. a/ - n/) Tr. por. (§ 374 ods. 2 Tr. por.) už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), pričom možno uplatniť ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku (§ 374 ods. 3 Tr. por.). Pri subsumovaní (podriadení) dovolania pod dovolací dôvod (y) písmen a/ - n/ ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. tak musí byť z odôvodnenia dovolania zrejماً konkretizácia chýb zakladajúca podľa dovolateľa dôvodnosť uplatnenia niektorého z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Prenesené do posúdenia dovolania podaného obvineným ml. J. R. z dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu), tak má ním podané dovolanie obsahovať vytknutie konkrétnej skutočnosti, ktorá podľa dovolateľa zakladá také porušenie práva na obhajobu. Podané dovolanie však takú konkretizáciu (vytknutého) práva na obhajobu neobsahuje. Možno preto len so značnou mierou pravdepodobnosti predpokladať, že dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. opiera dovolateľ o ním uvedenú textovú konštrukciu: „ako mladistvý som nebol uzrozumený s dôsledkami svojho konania (teda priznania sa k niečomu, čo som nespáchal) a aj zo strany obhajoby mi bolo moje priznanie prezentované ako poľahčujúca okolnosť, ktorá bude mať za následok zníženie výmery môjho trestu“. V kontexte s predchádzajúcou časťou podaného dovolania s uplatneným dovolacím dôvodom ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vzťahujúcou sa ku skutku v bode 1/ s právnou kvalifikáciou lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 ods. 1 k § 188 ods. 1 Tr. zák., podanému odvolaniu smerujúcom tiež k tomuto skutku i vyhláseniam o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. na hlavných pojednávaniach súdu prvého stupňa vo vzťahu ku skutkom v bodoch 2 až 10, je dôvodné predpokladať, že tento dovolací dôvod uplatňuje obvinený práve ku skutku v bode 1/. Napriek tomu pri nekonkretizácii dovolateľom najvyšší súd posudzuje dovolateľom uplatnenú námietku porušenia jeho práva na obhajobu v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia citovaným textom komplexne vo vzťahu ku všetkým skutkom, ktorými ako konkrétnymi trestnými činmi bol obvinený uznaný za vinného. Napriek tomu, že ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. mimo iné znemožňuje použitie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ak (konkrétny) dôvod nenamietal obvinený najneskôr už v konaní pred odvolacím súdom, čo je i konkrétny prípad obvineného ml. J. R. vo vzťahu ku skutku 1/, v posudzovanej veci došlo k situácii, kde vo vzťahu ku skutkom v bodoch 2/ až 10/ (priznaním viny obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. s následným prijatím tohto

vyhlásenia súdom podľa § 257 ods. 6 Tr. por.) táto časť rozhodnutia (v otázke viny) nepodlieha odvolaciemu konaniu, na rozdiel od časti rozhodnutia, na ktoré sa postup podľa § 257 ods. 1 písm. b/, ods. 6, ods. 7 Tr. por. nevzťahuje (v danom prípade skutok 1/), ktoré odvolaciemu konaniu podlieha (podaním odvolania) a v nadväznosti na to i ostatné výroky na vinu sa viažuce, avšak podlieha priamo dovolaciemu konaniu (§ 257 ods. 5 Tr. por.) práve len z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Pretože ustanovenie § 257 ods. 5 Tr. por. je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 371 ods. 4 Tr. por., najvyšší súd sa dovolaním obvineného z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zaoberal skúmaním jeho dôvodnosti.

Citovaná textová konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvineným má spočívať v tom, že mladistvý J. R. nebol uzrozumený s dôsledkami svojho priznania (vyjadrené v prospech práv obvineného aj na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa) pod vplyvom prezentácie pôvodného obhajcu priznania ako poľahčujúcej okolnosti, majúcej vplyv na zníženie výmery trestu obvinenému. Najvyšší súd posudzujúc uvedenú námietku konštatuje, že takto prezentované vplyvanie obhajcu na rozhodnutie obvineného o forme obhajoby je obsahovo zodpovedajúce poučeniu o poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. s dopadom na ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. o ukladaní trestu, v konkrétnom prípade pri konaní podľa § 257 ods. 1 písm. b/, ods. 6, ods. 7 Tr. por. i súčasťou poučenia podľa § 333 ods. 3 písm. g/ Tr. zák. o trestných sadzbách, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy kladené obvinenému za vinu, pred odpoveďou obvineného (v prípade kladnej odpovede) ako predpokladu rozhodnutia súdu o prijatí podľa § 257 ods. 6 Tr. por. vyhlásenia obvineného o jeho vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., k čomu došlo v posudzovanej trestnej veci obvineného vo vzťahu ku skutkom 2/ až 10/. Takto koncipované poučenie obhajcu vo vzťahu ku svojmu klientovi nemôže byť porušením práva obvineného na obhajobu, pretože tu obhajca postupoval v súlade so svojimi povinnosťami poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc (§ 44 ods. 1 Tr. por.) aj výkladom ustanovení Trestného zákona. V konečnom dôsledku je právom a nie povinnosťou obvineného akceptovať rady a poučenia svojho obhajcu. Vzťah obhajcu a obvineného z pohľadu uplatňovania práv obvineného na obhajobu je ich internou záležitosťou, do ktorej nemôžu orgány činné v trestnom konaní a súd zasahovať v prípade zvoleného obhajcu vôbec a v prípade ustanoveného obhajcu (čo je i konkrétny prípad obvineného ml. J. R.) môže súd za splnenia podmienok zo závažných dôvodov

a na žiadosť obvineného alebo obhajcu oslobodiť obhajcu od povinností obhajovania (§ 43 ods. 1 Tr. por.), k čomu v konkrétnej veci nedošlo a takáto žiadosť, ako vyplýva zo spisového materiálu, ani podaná nebola.

Najvyšší súd rozhodujúc o podanom dovolaní nezistil splnenie podmienok dovolania uplatnených obvineným ml. J. R. podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. a preto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Odmietnutím dovolania obvineného ml. J. R. najvyšším súdom stratilo opodstatnenie rozhodovania dovolacieho súdu o žiadosti obvineného o jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 17. marca 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. René Štepánik

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková